XXVI. évfolyam. Csongrád, 1930. február 2. 5. szám. Ára 20 fillér

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Csongrádon. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzügyletek

Nemzetközi biztonság.

A háboru utáni világbéke divattárgyalásaiba Franciaország szólt bele eddig a legjózanabbul. A londoni konferencián Franciaország nyiltan és bátran fölvetette a kérdést: esetleges konfliktus esetén micsoda hatalom védi meg a megsértett nemzetet, ki ad számára igazságot és jogvédelmet.

A franciák szerint szemfényvesztő mutatvány az, amit az amerikaiak csinálnak a világbéke hangoztatásával.

Végre tehát egy nagyhatalom is rájön arra, amit mi már régen tudunk, hogy a nemzetek békéje egyáltalán nincs biztositva a Népszövetséggel. Nincs biztositva még akkor sem, ha Londonban [illegible] a tengeri fegyverkezést, ha valamennyi tengeralattjárót meg is semmisitik. Mert mi a garanciája annak, hogy a renitens, rendbontó államokat valóban meg tudja fékezni a Népszövetség és ha nem a Népszövetség, hanem egy ujonnan megalakitandó világbéke szervezet fogja a nemzetek közti békét garantálni, akkor hol van ez a szervezet?

Szarajevóban ünneplik a háboru elindiló jára, az orvgyilkost, a cseh. hadügyminiszter surgeti expozéjában a fokozottabb fegyverkezést, Romániában fegyveres alakulatok tartanak megszálva ugyszólván mindent és ugyanakkor a világbékéről valóságos távbeszédeket tartanak. Ha emberség tovább fegyverkezik, a békét lehetetlenné teszi a fokozott hadügyiköltségvetés terhelnek viselése, lassan-lassan mindenki fél mindenkitől, még Amerika is azt hangoztatja, hogy fokozottabb védelemre van szüksége mert fél Angliától és Japántól.

A semleges Svájc semlegességének biztositására kénytelen légiflottát szervezni. 105 felderitő és bombavető repülőgépből fog állani a békés Svájc repülőflottája. Ha tehát még a semleges államok is kénytelenek fegyverkezni, mit költhetnek fegyverkezésre azok az államok, amelyek nem fogadtak semlegességet.

Nyilvánvaló, hogy a világ békéjét nem lehet másképp biztositani, mint az állam békéjének mintájára. Ahogy az állam belső békéjét fegyveres rendőrség és csendőrség biztositja, ugyanugy a nemzetek társadalmának garázda elemei ellen is nemzetközi rendőrségre és csendőrségre van szükség. Föltéve azonban, hogy egyszer olyan okosak lesznek az emberek, hogy elfogadják a világbéke biztositásának ezt a módját, akkor ujra egy másik fogas kérdés merül föl: ki legyen ennek a nemzetközi csendőrségnek parancsolója és ura? Mert aki ennek az ura, az egyuttal fokozottabb hatalomhoz is jut más államok felett.

A nemzetközi bizottság az elméleteknek ingoványos területeire vezeti az embert. El lehet rajta gondolkozni, de semmi gyakorlati eredménye nincs. Franciaország mondta meg az igazat, hogy Amerika részéről szemfényvesztés ez a föltünő békeszeretet annál is inkább, mivel Amerika parlamentjében mindjobban nő azoknak a szenátoroknak a száma, akik az elzárkózás politikájának a hivei, vagyis Amerika nem érdeklődik semilyen nemzetközi konfliktus békés megoldása iránt, teljesen hidegen hagyja, hogy sérelem ér-e egy nemzetet.

Minden épeszü ember világosan látja ebből, hogy a világbékesége sokkal távolabb fekszik, hogysem a ma embere azt kezével elérhetné: a versengés, amennyiben korlátolt számban és mennyiségben meglevő javakért folyik, az aki birja, az marja elmélet alapján, föltétlenül háboruhoz vezet. A bizottság és a világbéke akkor szállhatna le közénk, ha a nemzetek valamennyien megtisztulnak majd a történelem szenvedéseinek tüzében és komolyabb, nemesebb versengést találnak annál, hogy mint ma egymás életére törve, a kényelmesebb és gazdagabb életért egymás vagyona után áhitoznak.

Az utolsó szó.

A gyülölettől tajtékzó Európa kellős közepén álva is meg kell látnunk, hogy ez a lezüllött, leroncsolt és önmagával marakodó kontinens olyan veszedelemnek megy elébe, amely mindannyiunkra egyformán végzetes lehet. A legutóbbi genfi statisztika szerint Amerika termelése olyan kiváltságos helyzetbe jutott a világ termelésében, hogy ha ez tovább igy tart és ezzel párhuzamosan az európai termelés fokozatosan, a jelenlegi tempóban tovább romlik, akkor nincs menekvés Európa számára.

1913-ban 281 millió mm. buzát termeltek a tengerentuli államok, ez a mennyiség 1926-ban 422 millióra, 1928-ban pedig 470 millió mm-ra emelkedett. 1913-ban az egész termes 26 szazalékat, 1928-ban pedig annak 44 szazalékát exportalta Amerika. Ezzel szemben Európa termelése a világtermelés részesedési irányszamaban kilejezve 43 szazalékról 36 szazalékra esett vissza.

Ilyen orasi versenyt Európa akkor is nehezen birna ki, ha rendben lenne tökeletesen a szénaja. Vegyük azonban hozza, hogy Amerika 5 milliard dollart kölcsönzött Európanak, amelynek kamatait Európa fizeti, más szóval: 5 milliard dollar kamatos kamatai teszik drágabba, tehát versenyre alkalmatlanná az európai termelést.

Ez azonban még csak a kisebb tehertétel, mert hiszen az ugynevezett győztes hatalmak 12 milliárd dollárral tartoznak hadikölcsön fejében az Egyesült államoknak. A kölcsönt is vissza kell fizetni. Mulatsag, hogy a győztes hatalmak a legyőzött hatalmakra hárítják át a fizetési kötelezettséget: a végeredményben Európa fizeti. Ha a végsőkig akarjuk vinni a következtetést, akkor elmondhatjuk, hogy az európai termelésre nehezedő 17 milliárd dollaros teher a közvetett nyomas elmélete szerint elérkezik minden államban, igy Magyarországra is. Különben ezt nagyon jól tudjuk, hiszen ez a mamuth teher az, amely gazdaságunk külső vazat [illegible] meglékelni akarja.

Európa azonban nem hajlandó észretérni, itt Tardieu, Benesek, Titulésku játszak kisded játékaikat s a legnagyobb gondjuk az, hogy az egő házban támadt pánik alkalmával mit lehetne hirtelen, ügyesen elemelni. A rövidlátó Európa pedig lassan, de biztosan gurul lefelé a lejtőn, amelyen az európai gazdálkodás a termelést összerhívé és jövede mezővé tenni nemsokara nem is lehet. Egyetlen egy ut van: az egységes Európa utja. Ehhez azonban nem

A becsületes megtaláló.

Irta: **Pintér Ferenc.**

A pöcaős or eltünt a kapuméjyedésben, messzi ötven méterre nem volt senki látható az uccán. Kelen Simon a fatelep palánkja mellett, villámgyorsan lehajolt és fölemelte a reklamcedulának látszó dolgot.

Volt benne valami, ami egy gyakorlott szem figyelmét rögtön fölfiyta magára. Kelen Simon annyira nem csalódott, hogy a szivéhez kapott, azutan örült futasnak eredt és csak, mikor az első villamos állomást meglátta, akkor lassitott.

Ekkor mar a jobb keze zsebében volt, benne szorongátta a talalt dolgot. Görcsösen szoritotta, ugyhogy minden ujjan erezte a finom, hartyaszerü bankjegypapir fogasat, azt az utolérhetlenül hizelgő, kissé érdekes fogast, ami a nagy bankjegyek sajátsága.

— Ezer! — Kelen Simonnak öt hónapi fizetése nem tett ki ezrek, mert havonta csak 180 at kapott.

És milyen különös, hogy épen ma, elsején talalta, amikor még több mint 150 pengő ott lapul a zsebében. Valamit azonban tennie kell, igy nem szorongathatja állandóan a jobb kezével az ezresbankot, mertha veletlenül ismerőssel talalkozik, akkor kenytelen ostoba kezszoritasra nyujtani a jobb kezét. Kiemelte tehat a jobb kezet s a penzt lathatatlanul atcsempészte a bal kezébe. Igen ám, de most [illegible] hogy valóban az ezrest tette e [illegible] at, nem-e csak valami zsebben feledett papirost. Gondolkozott, hol győződhetne meg a bankjegy tenyleges jelenletéről.

Hopp! Taxiba ülök, ott benn senki sem figyel. Odalintette a sofőrt, az ugy köszönt, mintha tudna, milyen nagy urral beszél. Kelen Simon egyelőre nem tudta, hova dirigalja a kocsit, végre a sofőr mondott egy elegáns szallodat.

Tiz perc mulva ott allt a behütött finom bor az asztalnál és rózsas hangulatban ette a leckülönösebb ételeket. De nem volt türelme varni. Ki akarta próbalni a csodálatos bankot.

Hivatta a főpincért, előkelő mozdulattal nyult a zsebébe, de az utolsó pillanatban visszarántotta a kezet. Nem, itt nagyon figyelik, nem valtja még sem föl. A sajatjaból fizetett. Majd egy kevesbé föltünő helyen! Ismert egy kis kavéházat, majd ott!

— Olyan pali nem vagyok! — Nevetett a főpincér, mikor itt megkérdezte, hogy tud-e ezresből visszaadni. Viccnek hagyta hat ő is és menekült, nehogy feltünést keltsen.

Hazaérve bezárta az ajtót és az ezrest elrejtette a vánkosa ala. Egész éjszaka nem aludt, végre is az a kitünő ötlete támadt, hogy az irodaban elküldi majd a szolgat, az fölváltja. Utolsó pillanatban azonban belátta, hogy ez is szamarsag.

Delben elkerülte a merszkötött kifőzést és igen költségesen elédelt egy előkelő étteremben, de valami itt sem mert és nagyon örült, hogy volt még ötven pengője a fizetéséből.

Délután nem ment vissza az irodába, a városban ügyeljett, tervek nyuzsogtak a fejé-

konferenciák és Népszövetségi hasbeszédek kellenek, hanem, hogy Európa ugynevezett győztes államai kimeletlenül nézzenek a tükörbe, ismerjék be a háborúban való bűnrészességüket, foljelenek a testvérbűnert hatalmuk és felelősségük szerint. Elérkezett az utolsó pillanat és az utolsó szó jogán el kell ezt végre kerteles nélkül, őszintén mondani.

Ki a békebontó?

A cseh hadügyminiszter pontosan van értesülve arról, hogy Magyarországon az egész költségvetés 20 szazaléka megy hadügyi célokra, míg Csehországban 18·3 szazalék a hadügyi kiadas. Gratulálunk a csen hadügyminiszternek ehhez a tárgyilagos kijelentéséhez, amelyben elismeri, hogy Lengyelország költségvetésének 31 szazalékat, Jugoszlavia 21 szazalékat, Franciaország szintén 21 szazalékat forditja hadügyi célokra. Gratulálunk és vallaljuk a következmenyeket, vallaljuk azt, hogy a békeszerzodésen megengedett módon, a rend föntartasara meg mindig 2 dozunk és van nemzeti hadseregünk, amelyre büszkék vagyunk.

Vallaljuk igenis az egész vilag előtt ugy mintahogy a magyar radikalis körökben békeszeretőnek és humanistának hitt francia kormany vallalja, hogy minden rendbontas esetére elegendő fegyveres erővel rendelkezik ugy kitele, mint

Ha mar fegyverkezesről van szo, akkor erdemes lenne megemliteni Csehszlovakia titkos katonai raktarait, a titkos katonai alapot, a cseh kémszervezet messze terjedő szalait, valamint azt az eszeveszett készülődést, amelylyel ez a szemforgató és magat pacifistanak vallo felvörös köztarsasag a beket allandoan veszélyezteti.

Emlékezzünk csak vissza arra a nemrég volt kémkedési esetre, amelynek majdnem mozgositás lett a vége: cseh részről, mert a szuverénitasaban megsértett Csonkamagyarország végre erélyesen föllépett egy kémkedő cseh vasutassal szemben. Az az allam, amely egy kémkedéssel alaposan vádolhato polgaranak letartoztatasa esetén rögtön a diplomaciai viszony megszakitásával felel, sőt még előbb, minden hivatalos bejelentés nélkül részleges hadiallapotot teremt, nyilvánvalóan ugrásrakész fenevadhoz hasonlit, zlattomos készülődései szemmel lathatóak és mindenre szolgalnak, csak arra nem, hogy a békés allapotot föntartsák.

Különös hang ez, amelyet a cseh hadügyminiszter expozéjában megőt és jo lesz az egész magyarsagnak figyelni tudjuk meg végre, hogy honnan fuj a szél és ne ámitsuk magunkat azzal, hogy ez a latszolagos megértés és békeszeretet valóban békés szándékot is takar. Nyilt titok, hogy Csehország Franciaország pénzén és Francia segitséggel óriasi röpülőparkot tervez, ami szintén nem vall békés szándékra.

Kerdezzük meg egész Európa szine előtt, ki a bekebontó. Az a magyarság-e, amely tehetetlenül és kuzsbakötve vergődik a legszörnyűbb körülzaras, gazdasági blokad és kémhaloszat gyűrűjében, vagy az az allitólag demokratikus Csehország, ahol a napirenden vannak a magyar ügyödzés flagrans esetei és amely ilyen nyilvánvaló háborus készülődéssel csak az alkalmat lesi, hogy ránk tamadjon.

Hagaban sok minden történt, ami nem fog egyelőre nyilvanossagra kerülni, a hagai tárgyalasok utóhangja között azonban van egy megdöbbentő momentum. Egy előkelő cseh politikus majdnem felelősségre vonta a cseh külügyminisztert, hogy a hagai tárgyalasok alkalmaval nem engedte Magyarországot a teljes ellenallas poziciojaba, ami fölöslegesen előnyösebb lett volna Csehország szamara.

Ez a kis nyilatkozat mély titokrontrantja le a leplet, mert kideriti, hogy Csehország a hagai tárgyalásokat is szerette volna fölhasználni arra, hogy Magyarországot a kisantant háborus fölkeszültségének uj predajava tegye. Hogy Magyarország ebbe nem ment bele, ez egyelőre azt jelenti, hogy van olyan diplomaciai szimatunk, mint Beneseknek, a jövőben azonban egyszersmindenkorra visszautasitva a bekebontas vádjat, készülni fogunk, hogy békeszerető szomszédunknak hasonló békés arcot mutatva, a fehetőség szerint fel készüljünk.

Saját készitményü BUTOROK

um.: **Háló- Ebédlő- Uri** és **Leány** szoba, valamint Iroda, Előszoba és Konyha berendezések, **Sezlon, Diván,** Szalongarnitura. Matrac, **Állólámpa, Facsillár, Zongoraszék,** Kottatartó, Állóruhafogas, Függönytartó, Virág és Könyvállvány stb. legnagyobb valasztékban és legolcsóbban kapható **„Iparosok Árucsarnokában“ Szombathely, Kisfaludy S.-u. 1. sz.**

Jótállással szállitunk az ország bármely részébe.

H E L L E R E R

ujdonság BÁRSAJT

D E R B Y B Y

Mayer, Bud és Wekerle miniszterek nyilatkozata az aktuális gazdasági kérdésekről.

Az Egységes Párt agrár blokkja szerdán délután ülést tartott, amelyen Mayer János földmivelésügyi miniszter valaszolt a képviselőhaz és felsőhaz agrarcsoportjanak azokét sorozatan kidolgozott memorandumra. Köszönetet mondott az agrarcsoporthoz tartozó képviselőknek azert, hogy javaslatainkkal a kormany tamogatasára siettek, abban a törekvésben, hogy az agrár-krizis enyhitésén, illetve megszüntetésén munkalkodjek. Azokat az akciókat, melyek a jobb és többtermelés alapját alkotják, allandositani kell és a költségvetésbe be kell illeszteni. Ebben a tekintetben osztja a memorandum allaspontjat. Sajnos, a jövő költségvetési évre ezt a kivansagot mar nem lehet keresztülvinni. Az arstabilizació problémája rendkivül bonyolult dolog, a megoldasnal sok szempontra kell tekintetre lenni. A tervekkel azonban készen kell allanunk, mert ha mégis odaig fejlődnének a dolgok, hogy a mezőgazdasági termelés érdekeben a végső eszközhöz kelt nyulni, akkor nem szabad keszületlenül allanunk. Ez az utolsó fegyver és csak akkor hasznalhatjuk fel, mikor a mezőgazdasági termelés csődjet és ennek következtében az ország közgazdasagának a csődjet kell elhárítanunk vele.

Ezután Wekerle Sándor pénzügyminiszter szólalt föl és a memorandumnak azzal a részével foglalkozott, amely rámutat arra, hogy az agrárblokk helytelenitl azt, hogy a költségvetésnek 5 szazalékkal valo redukalasat a földmivelésügyi tarcara is kiterjesszék. Hangsulyozta, hogy a pénzügyminiszternek igen nehez a helyzete akkor, amikor nem ad, hanem ker, sőt visszaker. Allamhaztartasunkat csökkenteni kell. Ez mar akkor szandékban volt, amikor meg földalegekre zarultak a költségvetések. Sajnos, tervet nem tudta keresztülvinni, mert a fölöslegek eltűntek a gazdasagi esemenyek folytán. Mindenki érezte, hogyha tovabbra is olyan passzi kölkereskedelmi merleggel dolgozunk, mint eddig, ez fassankent az ország eladósodasara kell, hogy vezessen. Olyan gazdasagi politika bevezetésére volt tehat szükseg, amely mellett a kereskedelmi merlegz passzivitasa megszuntethető s keresztülvihető az, hogy ne külföldi arut fogyasszunk, hanem belföldi arut, fejlesszük tehat a belföldi termelést. El is értük celunkat, kereskedelmi merlegünk ugyszólvan majdnem aktivvá vált, mert hiszen a passziva csak néhany millió. Allamháztartasunk egyensulyat föltétlenül meg kell óvnunk, meg pedig anélkül, hogy ujabb terheket rónanak az adófizetőkre. A költségvetésnek 5 szazalékos csökkentese kenyszer csökkentés, amelynek keresztülvitelénél nagy körültekintessel kell eljarni, mert vannak tarcák, amelyeknél a szemelyi kiadasok és nyugdijak nagymertékűek, ahol ha generalisan vinnék keresztül a csökkentést a dologi kiadasok 5 szazalékanal jóval többet jelentene. Szükséges egész állami szervezetünknek egyszerűsitese, hogy ezáltal kiadásainkat csökkenteni tudjuk, mert alkalmazkodni kell ahhoz, hogy megcsonkitott kis ország vagyunk, egyszerűen és takarékosan kell élnünk.

Ezután Bud János kereskedelemügyi miniszter szólalt fel. Hangsulyozta, hogy a vasuti tarifapolitikanal a gazdaságpolitikai szempontok érvényesüljenek. A vasutnál technikai reorganizacióra van szükség. Ezután több részletkérdésben történt felszólalás után a miniszterek valaszát az agrárblokk tudomasul vette és a ülés véget ért.

---

ben. De egyiket sem talalta mar jonak. Megdöbbent, milyen ötlettelen tud lenni az ember.

Közben észrevette, hogy figyelik. Minden tiz percben elővette a tarcaját s egy papirral letakarta, figyelte az erest. Ez mindenkit kivancsiva tett, mindenki látni akarta mit nez. Masnap délelőtt sem ment be az irodába, betelefonalt, hogy rosszul van. A főnöke meglehetősen kerkedett, érezni lehetett a hangjan.

Ahanyszor egy rendőrőrszoba előtt elment, valami huzta őt belelő, ez a lelkiismeretfurdalas volt, egyanakkor azonban valami futásra is késztette, ez szintén a lelkiismeret volt. Egyszer határozottan nekiindult a főkapitanysagnak, mikor azonban a kapuban álló rendőrt meglatta, szórakozott mozdulattal ment tovább. Nem, megkérdeznék, hogy mikor is talalta.

Végre ott találta magát megint a Kavocs neczban. Egyszerre megnyugodott, már tudta mit kell tennie. Elment a fakereskedés palankja mellett, ott ásitott egy kiszakadt gránitkocka sötet helye. Itt feküdt három nappal ezelőtt az átkozott bankó.

Kelen Simon körülnezett. Nem járt senki az uccán. Villámgyors mozdulattal kitepte tarcájabol a penzt, ledobta és elkezdett eszeveszetten futni.

Búcsú az ifjuságtól.

Szép, vig leánya a Tavasznak,
bus szemmel néziek, mert hajamra
mar téli fellegek havaznak.

Tegnap még szép gyermeke voltam
a tündérarcu ifjuságnak
s holnap már összesem holtan.

Tegnap még lelkem csupa álom,
ábrándpalota volt — s már holnap
romma változtat csuf halálom.

Mindegy. Utánam is majd jönnek,
ifjn leányai és fiai,
a felrobogo Jövendőnek.

S én, a költő — s ember is néha,
kivanom: te légy a jövendő,
leányok büszke királynéja.

S ha majdan ifjak ünnepelnek,
gondolj reám egy titkos órán,
ki elszálltam, mint tünde felleg.

S ha harmatkönnyes ciprusagat
fátsz, sirass el, ki rabja voltam
a szazazorszent, szép Ifjuságnak . .

Arady-Szabó István.

Elhalt iskolás gyermek. Lenkay István nyug. mosodanyvezető Ernő nevű fia, a rom. kath. elemi iskola III. osztályu növendéke csütörtökön délután torokbajban hirtelen meghalt. Temetése tegnap délután 4 órakor volt, amelyen az elemi iskola növendékei teljes számban résztvettek és a kis iskolatársukat elkisérték utolsó utjára.

Szakosztály gyülés. A CESE football szakosztálya ma délután 3 órakor közgyűlést tart az egyesület helyiségében (Korona étterem), amelyre ugy a szakosztály tagjait, mint a sportbaratokat ezuton is meghivja a

Szakosztály vezetősége.

Felakasztotta magát. Id. Stubán Károly 65 éves nemeskocsi lakos csütörtökön hajnalban az istalójában felakasztotta magát s mire megtalálták, már meghalt. A megtartott orvosrendőri vizsgálat során megállapitást nyert, hogy a szerencsétlen ember gyógyithatatlan betegsége miatt m[illegible] a halálba.

A Világbank április elsején nyilik meg. A nemzetközi bank — Világbank — Baselben április elsején fog megnyilni. Az érdekeltek között az egyeztetés minden pontra nézve teljes. Ha a bank április elsején valóban megkezdi működését, az első nemzetközi jóváten[illegible] köncsönt majusban bocsájtják ki. A kölcsön 300 millió dollárt tesz ki és ennek egyharmad részét az Egyesült Államok jegyzik.

A **Roykó-féle Tiszaujlaki bajuszpedrő** mindenütt kapható.

Akinek szivműködése rendetlen, erőlködés nélkül ugy erhetnek el könnyü székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár termeszetes »Ferenc József« keserűvizet. Szivszakorvosok megállapitották, hogy a Ferenc József viz sulyos bélrontyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kaphato.

Ertesités. Az OFB itélettel hazhelyhez juttatottak az esedékes kamatfizetéseket és törlesztéseket februar 4 én eszközölhétik az apatsági székház szokott szobajában délelőtt 8—12 óra között. Az apatsági intézőség.

Elsőrendű fajboraimat literenként 80 fillérért kimérem. Marton borterme[illegible].

Aprosagok Amerikából. Amerikában mindenkinek jól megy, aki ügyes és szorgalmas, — ezt szokás általában mondani. Valóban vannak munkások, akik heti 70—75 dollárt keresnek, ez pengőben 1200—1500 pengő, de vannak bizony, akiknek az órabérük nem 1 dollár 50 cent hanem csak 30 [illegible] munkás, ugyancsak a kohó munkás is.

Ezek bizony nem laknak a saját házukban, nincs két-három autójuk, mint a sokkal szerencsésebb nyomdaszoknak, szerszámlakatosoknak és épitőmunkasoknak, akik a legjobban fizetett munkások, valósággal arisztokratai a munkástársadalomnak. Pittzburg környékén a Bethlenem acélművek munkásai allati odukban laknak, lerongyolódva és a legnagyobb nyomorban.

Biztositas, betegsegélyző nincs: Ha a munkás megbetegszik, azonnal az uccara kerül. Legtöbbször krajcár nélkül.

Fordot mindenki dicséri. Igaz, hogy 125 ezer embert foglalkoztat. Gyaraiban éjjel-nappal megy a munka. Három csoport váltja egymást, mindegyik 8—8 orat dolgozik naponta és 5 munkanapot egy héten. Példás fegyelem van a Ford-gyárakban; a műhelyben tilos beszélni, dohányozni, enni, inni satöbbi. Ha valaki ki akar menni, föltartja a kezét, jelentkezik mint a gyerek az [illegible] a munkavezető odaküldi a helyettest, akkor az illető mehet. Ha valaki egy héten keresztül mindennap 1 perccel a munkaidő előtt a helyén van, két órával több munkaidőt számithat, de ha egyetlen egyszer egy percet késik, hat órát vonnak le béréből.

Itt nincs bizalmi! De van gyari rendőrség, nem állami, hanem a gyáros fizetett testőrsége, ez viszi a renitens munkást azonnal az irodába és 5 perc multva mar bezarul az illető mögött örökre a gyár kapuja. Ez a szervezés csodája.

A végtelen szalag mellett áll ezer és ezer ember, a szalag hozza elébe a munkaanyagot, percre ki van szamitva minden és minden ember egy és ugyanazt a kézmozdulatot csinalja nap 8 orán keresztül, 15 perc étkezési idő megszakitásával. Igy legalább mindenki tudja a dolgát, ezt a munka mechanizálásának mondják. Ford üzemeiben szigoruan tilos az egyik munkaágnak a masikba meg csak be is menni. Ne tanuljon felesleges dolgokat.

Munkas, [illegible] erő mindig akad: a felvétő iroda előtt [illegible] 11 orakor gyülekezik ezer és tizezer munkanélküli ember. Ha felvétel megszunik, kiteszik a tablat: »Nincs felvétel«. És 10 perc multva megjelenik a gyári tűzőrség a fecskendőkkel. Aki meg nem hagyta el a gyar udvarat, azt hideg vizsugar kergeti ki a kapun kívül, az uccara.

Két amerikai magyar fiu sikere. Észak-Amerika visszhangzik egy rendkivüli fiatalkori sikerétől, melyet két fiatal magyar fiu rendezett. Meg a háború kitörése előtt vandorolt ki Amerikába Mozga Lajos a családjával és itt, mint egyszerű munkás Chikagoban telepedett le. A két Mozga fiu muveszi hajlamokkal rendelkezik, de egyiknek sincs modja, hogy kepezze magát. Felfedezésüket annak köszönhetik, hogy a fiatalabbik az iskolaban elkeszitett egyik iskolatársa faragott szobrat, mire a tanito ratereiődött a rendkivüli ügyes fiura. A fiu elmondta, hogy odahaza egész gyűjteménye van ilyen bicsavval faragott szobrokból. A tanitó behozatta a szobrokat az iskolaba és meglepetve latta, hogy azok valóságos műremekek, mire a fiu elmesélte, hogy nálunk az egész [illegible] muvész, mert bátyja, aki gyari munkas, tulajdonképen festő szeretne lenni és igen szép képeket fest. A két testvert rövidesen felfedezték, kiderült, hogy ugy a kisebbik fiu szobrai, mint a nagyobbiknak a képei rendkivüli tehetségről tesznek tanuságot. A chikagói lapok az első oldalon közlik a két magyar fiu fényképét és óriási az érdeklődés Chikágoban a magyarok iránt, mert a fiuk kijelentették, hogy Magyarországon egyaltalán [illegible] minden tagja művész.

1 liter Nagyburgundi vörös 80 fillér Marton borterme[illegible].

Fizetésképtelen lett a szekszárdi kórház. Szekszárd varos rendkivüli közgyűlést tartott, amelyen az elnöklő polgármester bejelentette, hogy az állami hozzájárulás leszallitasa miatt a megyei Ferenc közkórház fizetési nehézségekkel küzd. Nem tud eleget tenni fizetési kötelezettségének, igy a viz és aram diját sem képes megfizetni. A város egyik bankra engedélyezte at a kórhazzal szemben fennálló követeléset.

Jóváhagyott alapszabályok. A felsőmesteri és magyargencsi gazda birtokosság legeltetési társulatainak alapszabályait a földmivelésügyi miniszter jóváhagyta.

A debreceni kolbász és szalonna védelme. A debreceni kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, melyben felhivta figyelmét arra, hogy Csehországban [illegible] a debreceni kolbászt és paprikas szalonnát. A kamara ezen árok világhirű márkáit a pragai sonka forgalombahozatalának készülő szabályozása alkalmával kivánja retorziós intézkedéssel megvédeni.

A földmivelésügyi miniszter rendelete a zavartalan mezőgazdasági munkálatok érdekében. A mezőgazdasagi munkáknak, különösen pedig az aratási és cséplési munkáknak kellő időben és zavartalan módon való elvégzése, ugyszinten a hivatalos mezőgazdasági munkásoknak a mezőgazdasagi termelés keretén belül lehetőleg teljes szamban valo elhelyezkedésének biztositása érdekében rendeletet adott ki a földmivelésügyi miniszter. Ebben arra utasította a hatóságokat, hogy törvényes jogkörükben kövessenek el mindent abban a tekintetben, hogy a munkaadók az aratási és cséplési munkára és általában bármely gazdasagi munkara minden körülmények között hivatásos mezőgazdasagi munkásokat szerződtessenek. Felhivta a munkaadókat a gazdasagi munkák figyelmet arra, hogy az aratást, hordast, nyomtatást, cséplést és [illegible] bármely gazdasagi munkát [illegible] minőségben szerződésileg elvállalni szándekoto munkasokkal a szerződés az 1898 évi masodik tc-ben meghatarozott modon és a törveny rendelkezeseinek megfelelően mindig irasban az illetékes községi elöjárosag [illegible] kötendő [illegible] A miniszter figyelmeztette a munkaadókat arra is, hogy az 1927. évi II tc. masodik szakasz első pontja értelmeben a mezőgazdasagi munkara iskoláztatási kötelezettseg alatt levő gyermeket csak az iskola otogatasara megszabott időn kivül lehet alkalmazni. Végül felhivta a miniszter az érdekelteket az Országos Gazdasagi Munkaközvetitő Iroda (Budapest V. Kossuth Lajos-tér 11) és ennek varmegyei és községi hatosagi munkaközvetitő szervei közremüködésének igénybevételére.

Selyemgyárat akarnak létesiteni Székesfehervaron. Egy budapesti pénzcsoport kiküldöttei jartak Székesfehervaron, hogy helyszini szemlet tartsanak egy felállitandó selyemgyarra. A polgármester felhivta a megjelenteket, hogy ajánlatukat irasban adjak be a városhoz, hogy az ügyet mielőbb illetékes helyre vezérelhesse.

Hány mozi van Magyarországon? Senki sem hinné, hogy a 8 milliós kis Csonkamagyarországon 524 allandó filmszinház működik, vagyis minden 14 ezer emberre esik egy allandó mozgókép szinhaz. Ebből az 524 moziból Budapesten van 89, Budapest környékén 41, Szegeden 6, 2840 községben és varosban pedig [illegible] 388. Ebből is látszik, hogy Magyarországon a filmkultura milyen lendületet kapott és figyelemre méltató jelenség az is, hogy még a vidéki mozgószinházakban sem szoktak régebbi darabokat játszani, mint legfeljebb az előző szezon slágereit.

Tüzoltoszerek csak belföldön szerezhetők be. A belügyminiszter szigoru utasitást adott a varmegyéknek, hogy a tüzoltoegyesületek részére tüzoltószerek csakis belföldön szerezhetők be, mert a belföldi gyartmányok értékre nézve épen olyan jók, mint a külföldiek.

Megmaradnak a kirakodó vasárok. Több érdekeltség mozgalmat inditott az orszagos és kirakodó vásarok megszüntetése iránt. Ez ügyben felterjesztéssel fordultak a kereskedelmi miniszterhez, aki most értesitette az érdekelteket, hogy a kirakodó as állatvasárok atszervezésének, illetve megszüntetésének kérdésével ezidőszerint nem foglalkozik.

Miss Magyarország, aki maga is katonatiszt árvája, ajándékul kapott kelet[illegible] átadta a Nyugdijas Katonatisztek Orszagos Szövetségének, erről közöl képes beszámolót a Szinhazi Elet uj száma, amely ezenkivül szamtalan érdekes cikket, képet, riportot ad a neten [illegible]. Kiemelkedik ezek közül Miss Magyarországnak a legdivatosabb pesti jósnőnél tett látogatása. A jósnő szerint Miss Magyarország megismétli Simon Böskének tavalyi párisi bravurjat és mint Miss Európa tér vissza, 1931-ben pedig — férjhez megy. Nagy érdeklődéssel vart párisi szépségverseny előtt sorra lesközli Incze Sándor népszerű hetilapja Miss Magyarorszag rivalisainak, a versenyen résztvevő allamok legszebb leányainak fényképét

CONTINENTAL SZÁLLODA BUDAPESTEN

VII. Dohány-ucca 42—44. Táviratok: Continentalotel.

a vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóviz. Központi fütés.

Egy agyas szobák arai: 5. 6, 7, 8, 9, 10 pengő.
Ket agyas szobák arai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák telefonnal. Szobák fürdőszobával.